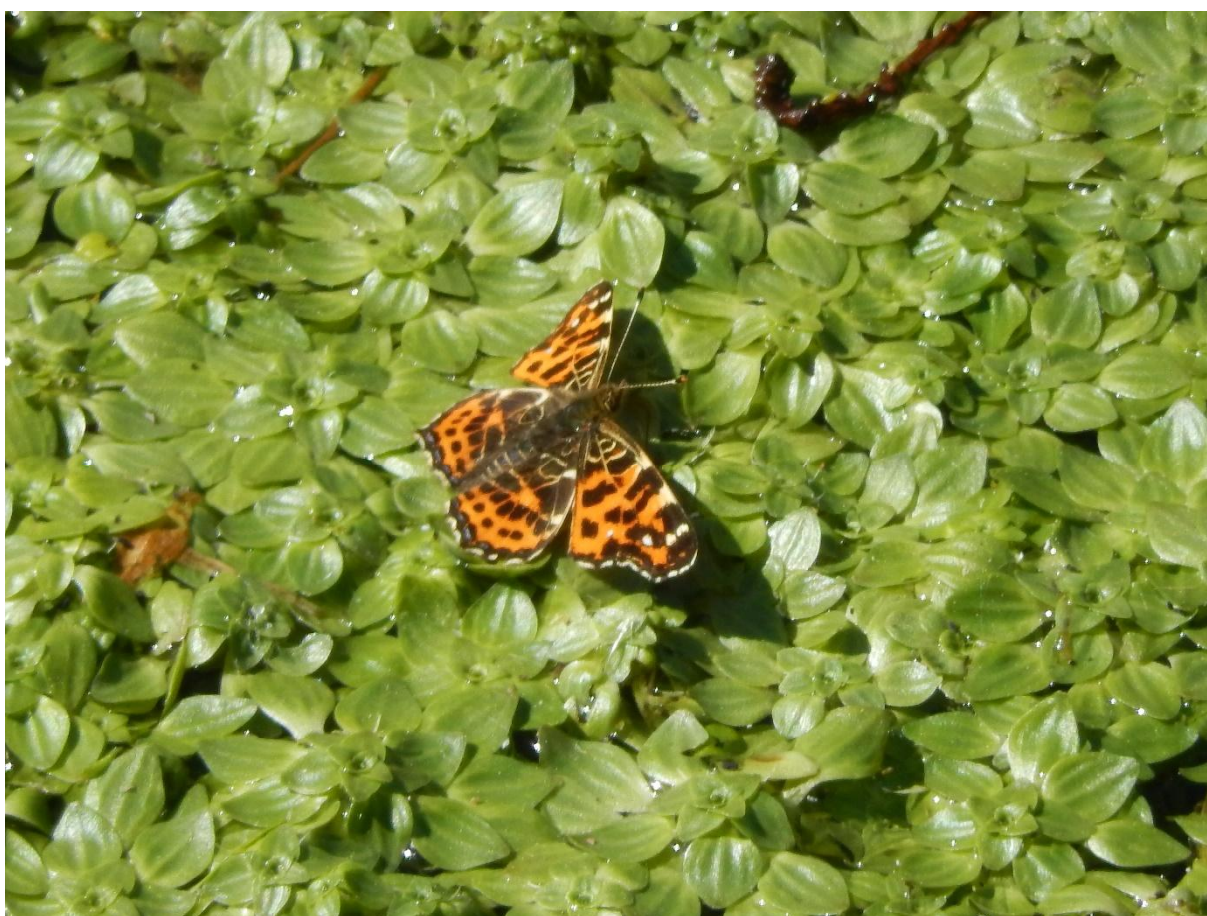

Inventarisatie SBB-terrein Spellingsestraat, Nederasselt, 2017

**Hans Hollander
30 september 2017
Rapport 34**

ir. Hans Hollander
Oudelaan 2005
6605 SC Wijchen
06 -37384467
hanshollander@xmsnet.nl

Overige publicaties:

- 1 Hollander, H., 2005. Broedvogelinventarisatie Scoutingterrein St. Walrick – Heumen 2005.
- 2 Hollander, H., 2006. Vleermuiswaarnemingen op een terreinbezoek in het Hernense Bos op 16 mei 2006.
- 3 Hollander, H., 2006. Vleermuiswaarnemingen Vennengebied mei 2006.
- 4 Hollander, H., 2007. Broedvogelinventarisatie Vormersbos – Wijchen 2006.
- 5 Hollander, H., 2008. Broedvogelinventarisatie Oosterpark 2008.
- 6 Hollander, H., 2008. Broedvogelinventarisatie Wijchens Meer-westplas 2008.
- 7 Hollander, H., 2009. Broedvogelinventarisaties Vormersbos – Wijchen 2006 en 2009
- 8 Hollander, H., 2009. Inventarisatie Balgoijse Wetering, Wijchen 2009 en overige faunistische waarnemingen in de periode 2004-2009.
- 9 Hollander, H., 2009. Monitoring konijnen in Zuidwest-Wijchen in 2007 en 2008.
- 10 Hollander, H., 2009. Vogelmonitoring Vormerse Plas, Wijchen in 2008 en 2009.
- 11 Hollander, H., 2010. Broedvogelinventarisatie Balgoijse Wetering, Wijchen 2010 – westelijk deel.
- 12 Hollander, H., 2010. Dagvlinderinventarisatie Vormersbos - Wijchen 2010 + voorkomende plantensoorten.
- 13 Hollander, H., 2010. Zoogdierwaarnemingen in en om Wijchen 2004 – 2010.
- 14 Hollander, H., 2011. Broedvogelinventarisatie Alvernese Heide, Wijchen 2011.
- 15 Hollander, H., 2011. Broedvogelinventarisatie Loonse Waard, Wijchen 2011.
- 16 Hollander, H., 2011. Roodborsttapuiten in het agrarisch gebied rond Wijchen in 2011.
- 17 Hollander, H., 2011. Zoogdierwaarnemingen in en om Wijchen in 2011.
- 18 Hollander, H., 2012. Resultaten van vijf jaar Meetnet Urbane Soorten in Wijchen-Zuid (2007-2012).
- 19 Hollander, H., 2012. Monitoring natuurgebied Kerkeveld, 2012.
- 20 Hollander, H., 2012. Monitoring Wijchens Meer-west, Wijchen, 2012
- 21 Hollander, H., 2012. Roodborsttapuiten rond Wijchen in 2012.
- 22 Hollander, H., 2013. Zoogdierwaarnemingen in en om Wijchen in 2012.
- 23 Hollander, H., 2013. Monitoring Natuurgebied Kerkeveld, Wijchen, 2013.
- 24 Hollander, H., 2013. Broedvogels en planten in het Personenbos (Beuningen) 2013.
- 25 Hollander, H., 2013. Flora en fauna van het Vormersbos in Wijchen (2013): broedvogels, planten, dagvlinders en zoogdieren. Wijchen, 2013.
- 26 Hollander, H., 2013. Monitoring Wijchens Meer-west, Wijchen, 2013.
- 27 Hollander, H., 2013. Roodborsttapuiten rond Wijchen in 2013.
- 28 Hollander, H., 2013. Zoogdierwaarnemingen in en om Wijchen in 2013.
- 29 Hollander, H., 2014. Dagvlinderwaarnemingen in en om Wijchen 2004 t/m 2013.
- 30 Hollander, H., 2014. Reisverslag Indonesië. Sumatra – Java – Bali. Waarnemingen van zoogdieren en vogels 14 juli t/m 6 augustus 2014.
- 31 Hollander, H., 2014. Voorkomen en zang- en roepactiviteit van boomklever en boomkruiper. Wijchen, januari t/m augustus 2014.
- 32 Hollander, H., 2014. Eekhoornonderzoek Overasseltse en Hatertse Vennen augustus 2013 t/m april 2014.
- 33 Hollander, H., 2016. Inventarisatie Alvernese Heide, Wijchen, 2016. Broedvogels, zoogdieren, dagvlinders, amfibieën en reptielen, planten.
- 34 Hollander, H., 2017. Inventarisatie SBB-terrein Spellingsestraat, Nederasselt, 2017.

Inhoud

INHOUD	3
1 INLEIDING	4
2 GEBIEDSBESCHRIJVING EN METHODE.....	5
2.1 LIGGING EN GEBIEDSBESCHRIJVING.....	5
2.2 BEGRENZING ONDERZOEKSGBIED.....	5
2.3 BEZOEKEN	6
2.4 METHODEN.....	7
3 VOGELS	8
3.1 WAARNEMINGEN.....	8
3.2 SOORTBESPREKING.....	8
3.3 WAARNEMINGEN DERDEN IN 2017 EN VOOR 2017.....	10
4 ZOOGDIEREN.....	11
4.1 WAARNEMINGEN.....	11
4.2 SOORTBESPREKING.....	11
4.3 WAARNEMINGEN DERDEN IN 2017 EN VOOR 2017.....	12
5 DAGVLINDERS.....	13
5.1 WAARNEMINGEN.....	13
5.2 SOORTBESPREKING.....	13
5.3 WAARNEMINGEN DERDEN IN 2017 EN VOOR 2017.....	13
6 PLANTEN	16
6.1 BOMEN EN STRUIKEN.....	16
6.2 WATERPLANTEN.....	16
6.3 OVERIGE PLANTENSOORTEN.....	18
6.4 GRASSEN EN SCHIJNGRASSEN	21
7 OVERIGE SOORTGROEPEN.....	22
7.1 AMFIBIEËN	22
7.2 PADDENSTOELEN.....	22

1 Inleiding

In het komkleigebied tussen de Overasseltse en Hatertse Vennen en de Maas liggen verspreid een aantal kleinere bosjes. Eén van deze bosjes, langs de Spellingsestraat, is in eigendom van Staatsbosbeheer. In 2016 is een fietspad opengesteld tussen de Spellingsestraat en de Zandbergseweg (zuidrand vennengebied), dat langs en door het bosje loopt. Aan de oostkant van het bosje is een aantal jaren geleden langs de Zeedijsche Leigraaf, die ‘door’ het bosje loopt, een stuk natuurontwikkeling ingericht. De Spellingsestraat ter plaatse is een onverharde weg. Al enkele jaren stond het bosje op mijn lijst om een keer te inventariseren. In 2017 kreeg ik hiervoor een onderzoeksvergunning van Harry Woesthuis van Staatsbosbeheer, lopende van 1 april tot 1 september. Figuur 1 geeft een aantal locatie-indrukken.

In genoemde periode heb ik 8x een veldbezoek gebracht aan het bosje, uitsluitend overdag tussen 8.30 en 15.30 uur. Voornemens voor vroege ochtend- en late avondbezoeken zijn helaas gestrand. In die in is geen sprake van een volledige inventarisatie, met name niet waar het om broedvogels gaat.

Hoofdstuk 2 geeft een beschrijving van het onderzoeksgebied en een korte verantwoording van de gebruikte methoden. In afzonderlijke hoofdstukken worden de waarnemingen van vogels, zoogdieren, dagvlinders en planten besproken. Enkele losse waarnemingen van amfibieën en paddenstoelen zijn toegevoegd; overige losse waarnemingen van overige soortgroepen zijn in dit rapport buiten beschouwing gelaten.

Figuur 1. LB: Zeedijsche Leigraaf in oostelijke richting vanaf het sluisje Gaasselsedam (27 april 2017), RB: het 'nieuwe' fietspad richting noord (27 april 2017), LO: in het bosje (9 mei 2017), RO: de poel (14 juli 2017).

2 Gebiedsbeschrijving en methode

2.1 Ligging en gebiedsbeschrijving

Het SBB-terrein is gelegen in de Neder- en Overasseltse Broek, zuidwest van Wijchen en tussen de Overasseltse en Hatertse Vennen en de Maas (figuur 2). Het Broek is een grootschalig landbouwgebied, met zowel akkers als weilanden. Van nature is het een nat gebied. De naam Overasselt is waarschijnlijk afgeleid van essenbomen. Asselt is een verbastering van essen. Deze bomen kwamen vroeger veel voor in het Overasseltse en Nederasseltse Broek en gedijen goed in nat gebied. "Over" en "Neder" verwijst naar hoger en lager. Overasselt ligt iets hoger dan Nederasselt t.o.v. NAP.

Figuur 2. Ligging SBB-terrein Spellingsestraat ten zuidoosten van Wijchen (linksboven).

Tot 1930 was op deze locatie in het Overasseltse Broek géén bos aanwezig (www.topotijdreis.nl). Van 1930-1939 wel, met aan de westzijde aansluitend eenzelfde oppervlak bos. Van 1940 t/m 1956 staat allen dit westelijker deel (dat nu verdwenen is), op kaart, met het deelgebied ten zuiden van de Spellingsestraat. Vanaf 1957 is dit westelijker deel verdwenen en de situatie zoals die nu is.

2.2 Begrenzing onderzoeksgebied

Het onderzoeksgebied is weergegeven in figuur 3. Het bestaat uit 5 delen:

- een open bosopstand ten zuiden van de Spellingsestraat,
- een bosstrook tussen de Spellingsestraat en de Zeedijksche Leigraaf die van oost naar west door het onderzoeksgebied stroomt,

- een open deel langs de Leigraaf tussen de Spellingsestraat en de bosopstand ten noorden van de Spellingsestraat,
- de bosopstand ten noorden van de Spellingsestraat, met aan de west- en noordrand een recent opgesteld fietspad,
- een kleinere bosopstand ten noorden van dit fietspad.

Ten zuiden van de Zeedijksche Leigraaf loopt een schouwpad van het Waterschap Rivierenland; dit is ook het geval ten noorden van de Leigraaf in het derde benoemde deelgebied. Aan de westkant van het onderzoeksgebied ligt een sluis in de Leigraaf. Door het noordelijkste deelgebied loopt een hoogspanningsleiding.

Figuur 3. Begrenzing onderzoeksgebied 2017. In rood zijn de opnamelocaties van de foto's in dit rapport aangegeven met het figuurnummer.

2.3 Bezoeken

Tabel 1 geeft een overzicht van de bezoekdata- en tijden en voor zover genoteerd, de weersomstandigheden. In totaal zijn 8 bezoeken gebracht, de totale onderzoekstijd bedroeg iets meer dan 14 uur.

Nr	Datum	Dagdeel	Van	Tot	Duur	Temp S	Temp E	Bewolking	Neerslag
1	1-4-2017	middag	14:35	14:52	00:17				
2	27-4-2017	middag	11:14	13:36	02:22				
3	9-5-2017	ochtend	10:22	12:42	02:20				
4	19-5-2017	ochtend	09:09	11:54	02:45	13°C	14°C	100%	Einde motr.
5	16-6-2017	middag	13:30	14:38	01:08	18°C	18°C	100%	Droog
6	23-6-2017	middag	13:49	15:36	01:47	25°C	25°C	40%	Droog
7	14-7-2017	ochtend	08:29	10:09	01:40	18°C	18°C	50%	Droog
8	1-9-2017	ochtend	10:43	12:33	01:50	19°C	19°C	75%	Droog
	Totaal				14:09:00				

Tabel 1. Overzicht bezoeken in 2017.

2.4 Methoden

Vogels

Er heeft geen broedvogelinventarisatie plaatsgevonden op basis van de Sovon-methode. Het bezoekschema was hier uiteindelijk niet op afgestemd; vroege ochtend- en avondbezoeken hebben niet plaatsgevonden. Waarnemingen van vogels (zicht, zang, overig) zijn ingevoerd in ObsMapp. Er is sprake van een kwalitatieve inventarisatie, waarbij de locatie van de waarnemer is zijn ingevoerd, maar niet de exacte locaties waar waargenomen vogels aanwezig waren. Het aantal ingevoerde waarnemingen is minder dan het daadwerkelijk aantal waargenomen vogels.

Zoogdieren

Van zoogdieren zijn zicht- en sporenwaarnemingen ingevoerd in ObsMapp. Er zijn geen (avond- of nacht)bezoeken gepleegd om vleermuizen in het gebied waar te nemen. In principe zijn alle waarnemingen van zoogdieren ingevoerd.

Dagvlinders

Waarneemlocaties van dagvlinders zijn zo exact mogelijk ingevoerd in ObsMapp. In principe zijn alle waarnemingen van dagvlinders ingevoerd.

Planten

Een groot aantal aanwezige planten is ingevoerd in ObsMapp. Dit is niet consequent gedaan; in principe is een streeplijst gemaakt, sommige soorten zijn vaker ingevoerd dan andere. Aan de hand hiervan zijn geen exacte verspreidingskaarten van soorten te maken. Grassen en schijngrassen zijn niet consequent ingevoerd.

Overige soorten

Tot slot zijn waarnemingen van een aantal andere soortgroepen ingevoerd in ObsMapp: amfibieën, libellen, kevers, nachtvlinders, slakken en paddenstoelen. Deze soorten zijn niet gericht geïnventariseerd. Het gaat om onvolledige streeplijsten. Alleen de waarnemingen van amfibieën en paddenstoelen zijn in dit rapport opgenomen.

Dataverwerking

Per soortgroep is aan de hand van de ingevoerde waarnemingen een streeplijst opgesteld per bezoek. Van een aantal soorten zijn via waarneming.nl, al dan niet via een export via Google Earth, verspreidingskaartjes gemaakt.

3 Vogels

3.1 Waarnemingen

Tijdens de 8 veldbezoeken zijn 38 vogelsoorten waargenomen (tabel 2). In totaal 307 waarnemingen, vooral op basis van geluid.

Vogels	1-apr	27-apr	9-mei	19-mei	16-jun	23-jun	14-jul	1-sep	Totaal
Blauwe reiger								1	1
Boomkruiper	1	2	2	3			2	1	11
Bosrietzanger					1				1
Buizerd	1	1	1	1	3	1	3	1	12
Ekster								1	1
Gaai	2	2	1	2			2		9
Grasmus		2	1	1		1	1		6
Groene specht							1		1
Groenling		1			1		3	1	6
Grote bonte specht		1	1	4	2	2	1	1	12
Havik							1		1
Heggenmus		1							1
Holenduif	1	1	1	1			1		5
Houtduif	1	1	1	1	1		1	4	10
Huismus							4		4
Kauw								1	1
Kleine karekiet			1	1	1		1	1	5
Kneu				3					3
Koekoek			1	1					2
Koolmees		2	1	1	4		11	9	28
Matkop							1		1
Meerkoet			1	2	1				4
Merel	1	1	1	1	1	1	1	1	8
Pimpelmees				1					1
Putter			1	1		2	3	1	8
Ringmus				1					1
Roodborst	1	4	1	1	1	1	2	3	14
Roodborsttapuit		1		1	1				3
Spreeuw			1						1
Staartmees		2	2	2			2		8
Tjiftjaf	2	9	1	5	3	5	6	10	41
Vink	2	6	1	4	2	5	1	1	22
Wilde eend			1	2	1		4	5	13
Winterkoning		4	1	1	1	1	2	3	13
Witte kwikstaart				1			3		4
Zanglijster		1		1		2	1		5
Zwarte kraai	2	1	1	1	1	1	6	1	14
Zwartkop	2	10	1	4	2	2	3	2	26
38 soorten	16	53	24	48	27	24	67	48	307

Tabel 2. Vogelwaarnemingen 2017.

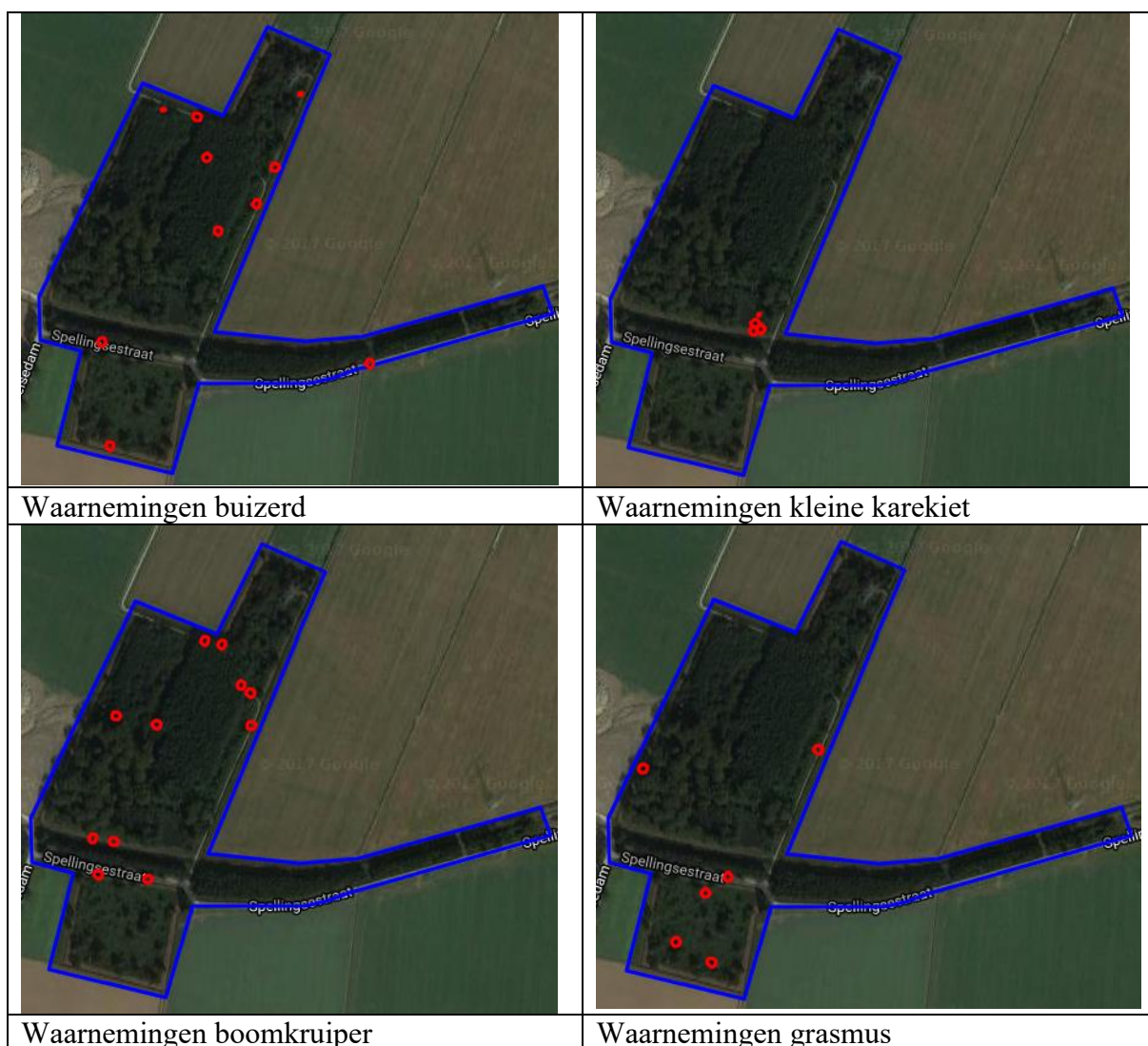
3.2 Soortbespreking

Van de waargenomen soorten broedt de blauwe reiger (foeragerend) met zekerheid niet in het gebied, er is een broedkolonie noordelijk van het onderzoeksgebied langs de Zandbergseweg, in het bosgebied van de Bullenkamp. Roodborsttapuiten broeden in het graslandgebied van de

omliggende Neder- en Overasseltse Broek. Overigens foerageren ook boeren- en huiszwaluwen in het onderzoeksgebied, broedend op omliggende boerderijen (niet in tabel 2).

Alle overige soorten broeden waarschijnlijk tot zeker wel in het onderzoeksgebied. Aangezien er geen broedvogelkartering volgens de Sovon-methode heeft plaatsgevonden, zijn er geen uitspraken mogelijk over aantallen broedparen en dichtheden. Van vier soorten zijn in figuur 4 de waarnemingen geprojecteerd:

- Buizerd: elk bezoek waargenomen. Op 27 april werd in het centrale deel een bezet nest gevonden. Op 16 juni en 14 juli werden tenminste 3 dieren waargenomen, waarbij dus tenminste sprake is van één jong.
- Kleine karekiet: broedend bij de poel; vrijwel zeker slechts 1 broedpaar.
- Boomkruiper: uitsluitend gehoord in het grote bosperceel, niet in de strook oostwaarts.
- Grasmus: voornamelijk gehoord in het zuidelijke, meer open perceel, daarnaast aan de oost- en westkant van het grote bosperceel.

Figuur 4. Waarnemingen buizerd, kleine karekiet, boomkruiper en grasmus 2017.

3.3 Waarnemingen derden in 2017 en voor 2017

Op www.waarneming.nl zijn in het broedseizoen door Clemens Heijnen ook tuinfluiters en grauwe vliegenvangers baltsend/zingend ingevoerd (beide 1x). Deze twee soorten zijn tijdens de 8 bezoeken voor dit onderzoek niet waargenomen.

Vóór 2017 zijn waarnemingen gedaan van sperwer (2012), zomertortel (2009), ijsvogel (2014 en 2015), wielewaal (1992, 1994, 1996 en 2x in 2012), fluiter (2012), braamsluiper (2008 en 2011), nachtegaal (2010, 2x in 2011, 4x in 2012). Opvallend is dat de meeste van deze soorten (m.u.v. ijsvogel) niet meer na 2012 zijn waargenomen.

Figuur 5. Groenstrook tussen heg en noordelijke bosstrook, richting zuid.

4 Zoogdieren

4.1 Waarnemingen

Tijdens de veldbezoeken zijn 8 zoogdiersoorten waargenomen (tabel 3). In totaal 52 waarnemingen, vooral sporen.

Zoogdieren	27-apr	9-mei	19-mei	16-jun	23-jun	14-jul	1-sep	Totaal
Bruine rat	1		1					2
Das	3	1	2		2	1	1	10
Haas		2						2
Konijn	6	3	2				3	14
Mol	1						1	2
Ree	3	2	2	1	2	1	1	12
Veldmuis		1			1		1	3
Vos		1	2	1	1	1	1	7
8 soorten	14	10	9	2	6	3	8	52

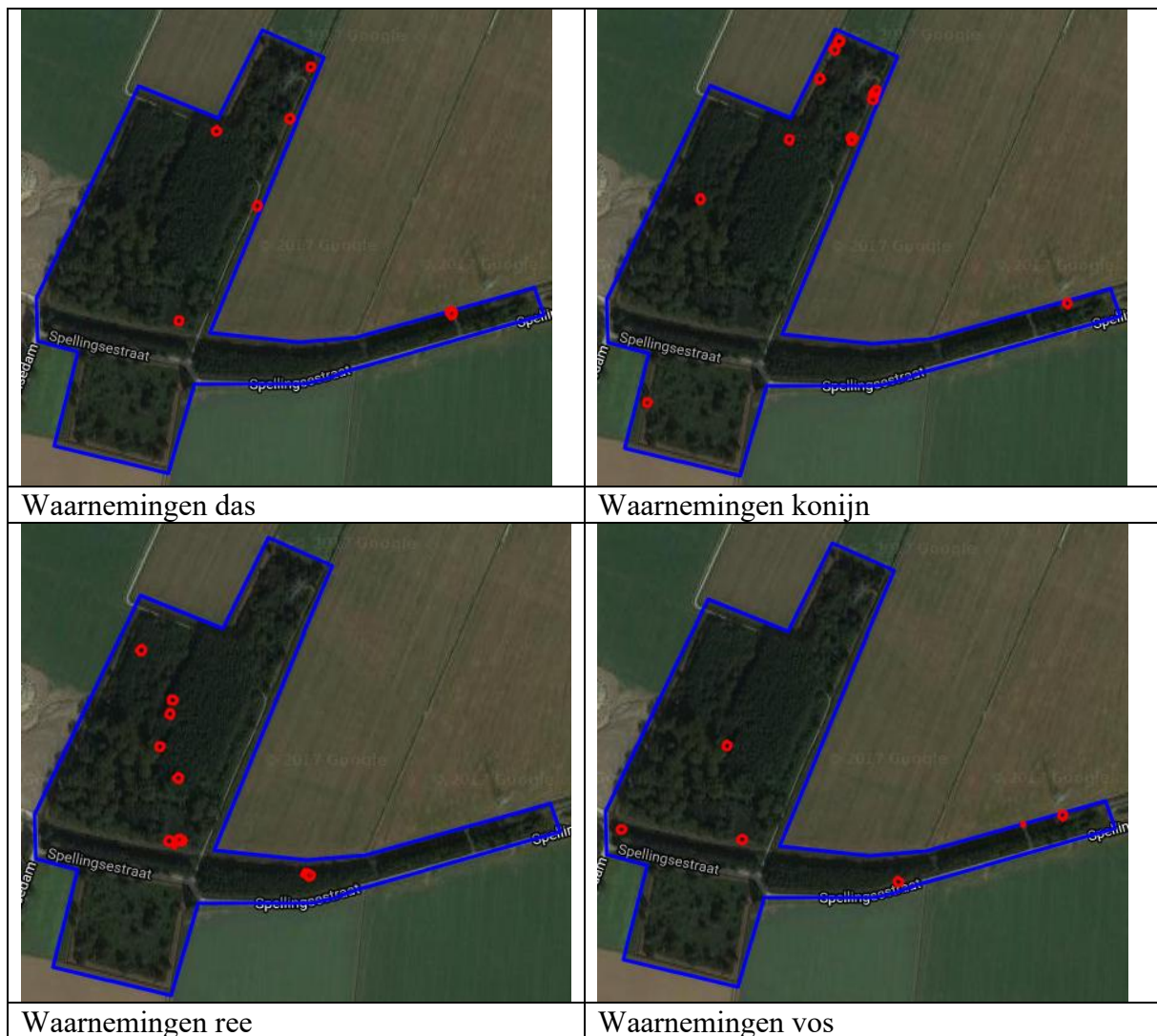
Tabel 3. Zoogdierwaarnemingen 2017.

4.2 Soortbespreking

Alleen van haas zijn 2 zichtwaarnemingen gedaan. Van alle overige soorten zijn uitsluitend sporen waargenomen: pootafdrukken, bewoningssporen en uitwerpselen.

- Bruine rat: bewoningssporen langs de Zeedijksche Leigraaf, strook oostwaarts.
- Das: in het gebied is een bewoonde dassenburcht aanwezig. Hieromheen zijn de nodige wissels aanwezig waarop soms ook pootafdrukken werden gevonden. Aan de zuidrand van de poel zijn regelmatig pootafdrukken in de oever gevonden. In de strook oostwaarts zijn 2 bruggen aanwezig die het landbouwverkeer mogelijk maken vanaf de Spellingsestraat naar het maïspaneel ten noorden daarvan te rijden. Dassen gebruiken deze bruggen ook, gezien de haren in het prikkeldraad.
- Konijn: bewoningssporen en uitwerpselen concentreren zich in de noordelijke punt. Daarnaast zijn in het zuidelijke deel en de strook oostwaarts sporen gevonden.
- Mol: op twee plekken op het schouwpad langs de Zeedijksche Leigraaf werden molshopen gevonden.
- Ree: in het centrale bosperceel werden vooral ligplekken gevonden. Dieren zelf zijn niet waargenomen. Aan de zuidrand van de poel zijn regelmatig pootafdrukken in de oever gevonden, net als in modderplassen op het schouwpad langs de Zeedijksche Leigraaf.
- Veldmuis: op enkele plekken zijn gaatjes gevonden.
- Vos: op een drietal plekken langs de Zeedijksche Leigraaf zijn uitwerpselen gevonden, o.a. op één van de eerder genoemde bruggen. Ook van de vos zijn pootafdrukken in de oever van de poel gevonden.

Van vier soorten zijn in figuur 6 de waarnemingen geprojecteerd: das, konijn, ree en vos.

Figuur 6. Sporenwaarnemingen das, konijn, ree en vos 2017.

4.3 Waarnemingen derden in 2017 en voor 2017

In 2007 werd door André den Ouden een foto van een bosmuis gemaakt in het centrale bosperceel (www.waarneming.nl). Muizen zijn in dit onderzoek niet gericht geïnventariseerd, maar verwacht kan worden dat algemene soorten als bosmuis, rosse woelmuis en bosspitsmuis *sp.* ook in het onderzoeksgebied algemeen voorkomen.

5 Dagvlinders

5.1 Waarnemingen

Tijdens de veldbezoeken zijn 17 soorten dagvlinders waargenomen (tabel 4). In totaal 156 waarnemingen, uitsluitend zichtwaarnemingen van imago's.

Dagvlinders	27-apr	9-mei	19-mei	16-jun	23-jun	14-jul	1-sep	Totaal
Atalanta		3	1	4	3	1		12
Bont zandoogje		3		5	4		5	17
Bruin zandoogje				4	10	1		15
Dagpauwoog	4	9		1	2			16
Distelvlinder			1		1			2
Eikenpage						1	1	2
Gehakkelde aurelia		1			3			4
Groot dikkopje				1	1			2
Groot koolwitje					2			2
Klein geaderd witje		3			10	2	7	22
Klein koolwitje		1	1		2		2	6
Kleine vos				3	1			4
Kleine vuurvlinder		1						1
Landkaartje		7				8	12	27
Oranje zandoogje						6		6
Oranjetipje	10	6	1					17
Zwartsprietdikkopje					1			1
17 soorten	14	34	4	18	40	19	27	156

Tabel 4. Dagvlinderwaarnemingen 2017.

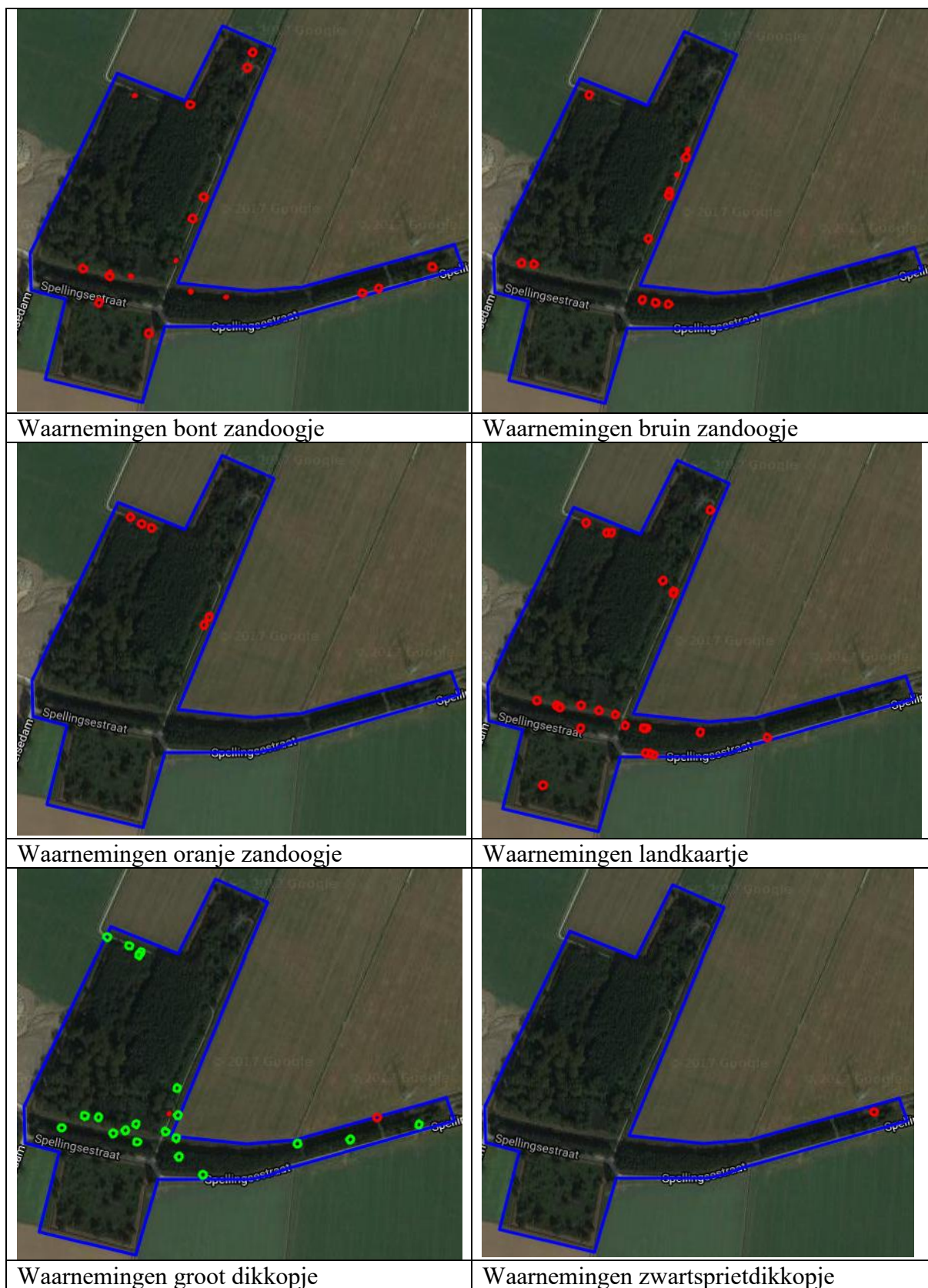
5.2 Soortbespreking

Meest algemeen zijn landkaartje en klein geaderd witje waargenomen, daarna atalanta, bont zandoogje, bruin zandoogje, dagpauwoog en oranjetipje. De waarnemingen van bont zandoogje, bruin zandoogje, oranje zandoogje, landkaartje (foto voorpagina), groot dikkopje en zwartsprietdikkopje zijn weergegeven in figuur 7. De waarnemingen van eikenpage, gehakkelde aurelia, kleine vuurvlinder en oranjetipje in figuur 8. De waarnemingen concentreren zich langs de looproutes langs de Leigraaf, fiets- en wandelpaden.

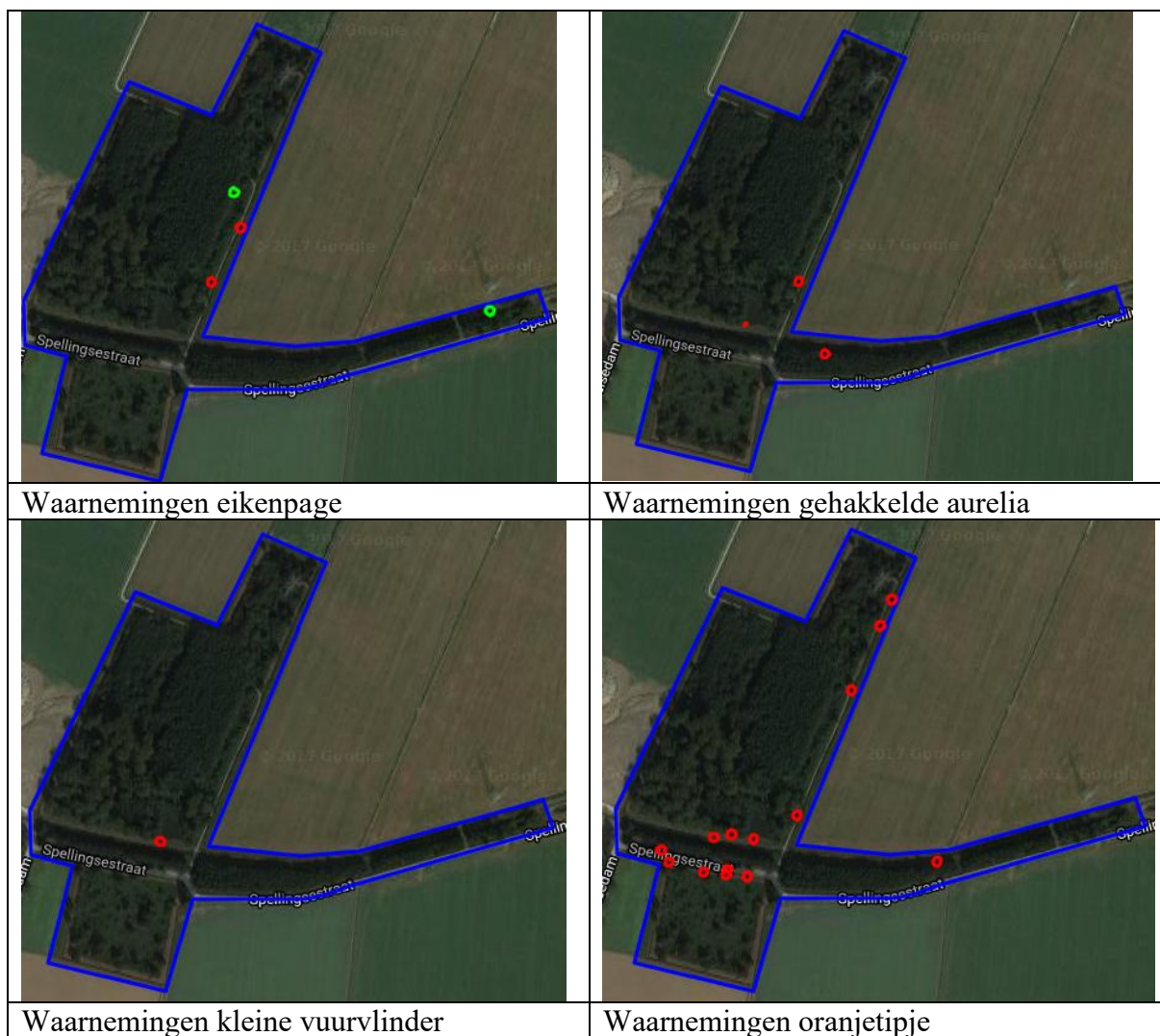
5.3 Waarnemingen derden in 2017 en voor 2017

Clemens Heijnen, Peter Hoppenbrouwers en Paul de Heer hebben in 2017 ook veel waarnemingen van dagvlinders gedaan. Aanvullend op tabel 4 werden door hen boomblauwtje (1x), citroenvlinder (3x), hooibeestje (1x), icarusblauwtje (1x) waargenomen (in totaal dus 21 soorten). Deze waarnemingen worden verder niet besproken.

Vóór 2017 zijn 15 algemene soorten dagvlinders waargenomen (www.waarneming.nl). Alle soorten zijn ook in 2017 waargenomen.

Figuur 7. Waarnemingen bont zandoogje, bruin zandoogje, oranje zandoogje, landkaartje, groot dikkopje en zwartsprietdikkopje 2017. Groene stippen bij groot dikkopje op 13 en 19 juni en 4 juli zijn van Clemens Heijnen; www.waarneming.nl).

Figuur 8. Waarnemingen eikenpage, gehakkelde aurelia, kleine vuurvliinder en oranjetipje 2017. Groene stippen bij eikenpage zijn van Clemens Heijnen en Peter Hoppenbrouwers; www.waarneming.nl).

Figuur 9. Links: oranjetipje op pinksterbloem (27 april), rechts: gehakkelde aurelia (9 mei).

6 Planten

6.1 Bomen en struiken

Tabel 5 geeft een overzicht van waargenomen soorten bomen en struiken. Deze lijst pretendeert niet volledig te zijn, het zijn uitsluitend waargenomen soorten zonder de bedoeling een totaaloverzicht van aanwezige soorten op te geven.

Bomen	27-apr	9-mei	19-mei	16-jun	23-jun	14-jul	1-sep
Amerikaanse vogelkers	1					1	
Appel						1	
Eenstijlige meidoorn	8	6	3			1	1
Gewone vlier	5	1	3	1	1	1	1
Haagbeuk	1	1					
Hazelaar	1		4			1	1
Iep spec.			2				
Peterselievlier		1	1			2	1
Sleedoorn	2	1				1	1
Wilde lijsterbes	1						
Wilg spec.	3	1	1			1	1
Wintereik		1					
Zoete kers	1						
Zomereik	1	2	3			2	1

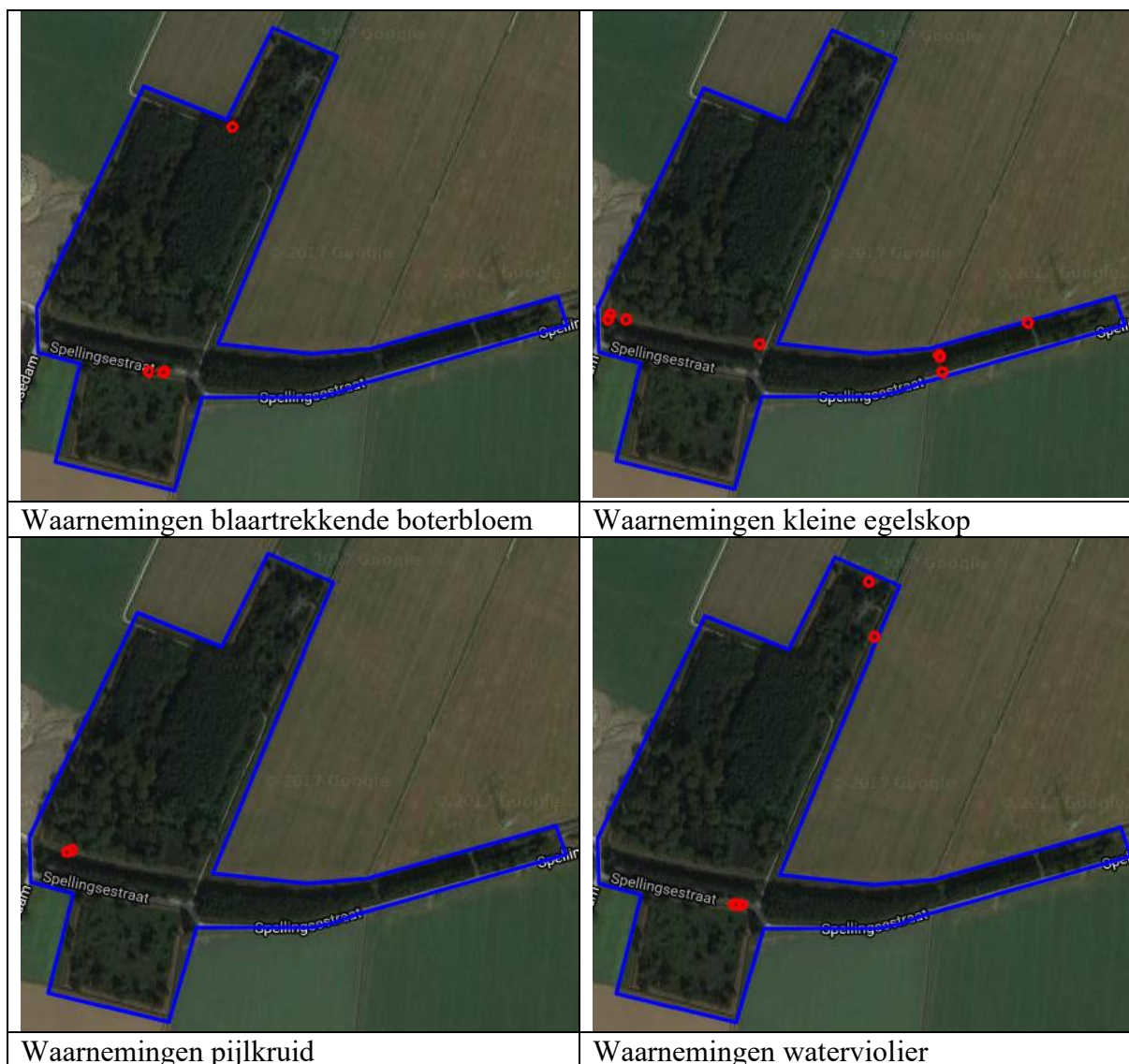
Tabel 5. Waargenomen soorten bomen en struiken in 2017.

6.2 Waterplanten

Tabel 6 geeft een overzicht van waargenomen soorten waterplanten. Deze lijst pretendeert niet volledig te zijn, het zijn uitsluitend waargenomen soorten zonder de bedoeling een totaaloverzicht van aanwezige soorten op te geven. De waarnemingen zijn gedaan in de Zeedijksche Leigraaf, de slootjes langs de Spellingsestraat en aan de randen van het onderzoeksgebied. In figuur 10 is de verspreiding weergegeven van blaartrekkende boterbloem, kleine egelskop, pijlkruid en waterviolier.

Waterplanten	27-apr	9-mei	19-mei	16-jun	23-jun	14-jul	1-sep
Blaartrekkende boterbloem		2	3				
Eendenkroos spec.						1	
Gele lis	3	1	7			2	
Gele plomp						1	
Grote lisdodde				2	2	3	1
Grote waterweegbree		1	1		2	1	1
Kleine egelskop					3	55	1
Pijlkruid					1	1	
Sterrenkroos spec.	2	2	3				
Waterranonkel spec.	2	2					
Waterviolier	1	2	3				
Wolfspoot	1		1	1	1	1	1

Tabel 6. Waargenomen soorten waterplanten in 2017.

Figuur 10. Waarnemingen blaartrekkende boterbloem, kleine egelskop, pijlkruid en waterviolier.

Figuur 11. Links: blaartrekkende boterbloem (19 mei), midden: kleine egelskop (23 juni), rechts: waterviolier (9 mei).

6.3 Overige plantensoorten

Tabel 7 geeft een overzicht van waargenomen soorten overige plantensoorten exclusief grassen en schijngrassen (paragraaf 6.4). Deze lijst pretendeert niet volledig te zijn, het zijn uitsluitend waargenomen soorten zonder de bedoeling een totaaloverzicht van aanwezige soorten op te geven. Opvallende exoten zijn reuzenberenklauw (die intensief wordt bestreden; figuur 13) en Japanse duizendknoop.

Planten	27-apr	9-mei	19-mei	16-jun	23-jun	14-jul	1-sep
Akkerdistel		1	1	2	2	1	1
Akkerkool				1		1	1
Basterdwederik spec.					1		
Bijvoet					1	1	
Bitterzoet					1	1	3
Bosandoorn							2
Braam spec.	1	2	1	1		1	1
Dagkoekoeksbloem			1				
Duizendblad							1
Echte koekoeksbloem			1		2		
Fluitenkruid	2	4	6				
Framboos	2	1	1				
Gele waterkers			1				
Gewone berenklauw	2	1	2	1	1	1	2
Gewone hennepnetel	1					4	2
Gewone klit						1	
Gewone margriet					1		1
Gewone melkdistel						2	1
Gewone reigersbek			1				
Gewone raket			1		3		
Gewone rolklaver				2	2	2	
Gewone smeerwortel	1	2	1	1		1	1
Grote brandnetel	3	2	2	1		1	1
Grote ereprijs		1					
Grote kattenstaart						4	3
Grote klapproos				1			
Grote wederik		1		1	3	2	3
Haagwinde				2	2	1	1
Harig knopkruid							1
Harig wilgenroosje				1	1		1
Heggenrank					2		
Herderstasje	1	1					
Hondsdrif	5	3	2				
Hop		1	2		1	1	2
Japanse duizendknoop			1	2	1		1

Planten	27-apr	9-mei	19-mei	16-jun	23-jun	14-jul	1-sep
Kale jonker						6	3
Kamille spec.				2	1	1	
Kleefkruid	2	2	3				
Kleinbloemige amsinchia			1				
Klein kruiskruid	1	1	1		1	1	1
Kleine klaver			1	1		1	
Kleine veldkers	2	1					
Koninginnekruid		2	1	2	2	1	2
Koolzaad	1					1	
Kruipende boterbloem		3	1				
Kruisdistel		1					
Look-zonder-look	2	1	2				
Madeliefje				1			
Mannetjesvaren	1	2	1			1	1
Moerasandoorn					1	1	
Moeraskers		1					
Moerasspirea				2	6	1	1
Paardenbloem	1	1	1	1	1	1	1
Paardenstaart spec.			1				
Paarse dovenetel	1						
Perzikkruid					1	1	1
Pinksterbloem	3	2					
Rankende helmbloem		5	3				
Reuzenberenklauw	1	2	1			1	1
Ridderzuring	2	1	1			1	1
Robertskruid	1						
Rode klaver			2	2	2	1	1
Roos spec.	1					1	
Ruw vergeet-mij-nietje		1					
Scherpe boterbloem	2	1	2	1	2	1	1
Schijfkamille	1	1					
Sint-Janskruid						1	
Smalle weegbree		1	1			1	1
Speenkruid	2						
Speerdistel	1	3	1		1	1	1
Stijf barbarakruid	2	1					
Stinkende gouwe	2	1					
Veelkleurig vergeet-mij-nietje			1				
Veldlathyrus				3	3	1	1
Veldzuring				1	1	1	1
Vingerhoedskruid	1				1		
Vogelmuur	1	1			1		
Wikke spec.	1		3				
Wilde kamperfoelie	1						

Planten	27-apr	9-mei	19-mei	16-jun	23-jun	14-jul	1-sep
Witte dovenetel	2		1			1	1
Witte klaver			1	2	3	1	
Zevenblad	2		2				
Zwarte toorts					1	1	1

Tabel 7. Waargenomen overige plantensoorten 2017 (exclusief waterplanten en grassen en schijngrassen).

Figuur 12. Linksboven: Japanse duizendknoop (19 mei), rechtsboven: kleinbloemige amsinchia (19 mei), linksonder: moeraskers (9 mei), rechtsonder: zwarte toorts (1 september).

Figuur 13. Reuzenberenklauw. Links: in bloei op 16 juni; rechts: verspreiding.

6.4 Grassen en schijngrassen

Tabel 8 geeft een overzicht van waargenomen grassen en schijngrassen. Deze lijst pretendeert niet volledig te zijn, het zijn uitsluitend waargenomen soorten zonder de bedoeling een totaaloverzicht van aanwezige soorten op te geven.

Grassen en schijngrassen							
Beemdgras spec.			1				
Engels raaigras				1			
Gestreepte witbol				2		1	
Grote vossenstaart	4	3	3				
IJle dravik		1	1				
Italiaans raaigras				1	1	1	
Kropaar			2			1	1
Pitrus	2	3	2	2		1	1
Riet	2	2	1	1		1	1
Rietgras	1		1		1	1	2
Schaduwgras	1						
Straatgras		1					
Veldbeemdgras				1			
Waterbies spec.			2				
Witbol spec.	1		2				

Tabel 8. Waargenomen grassen en schijngrassen 2017.

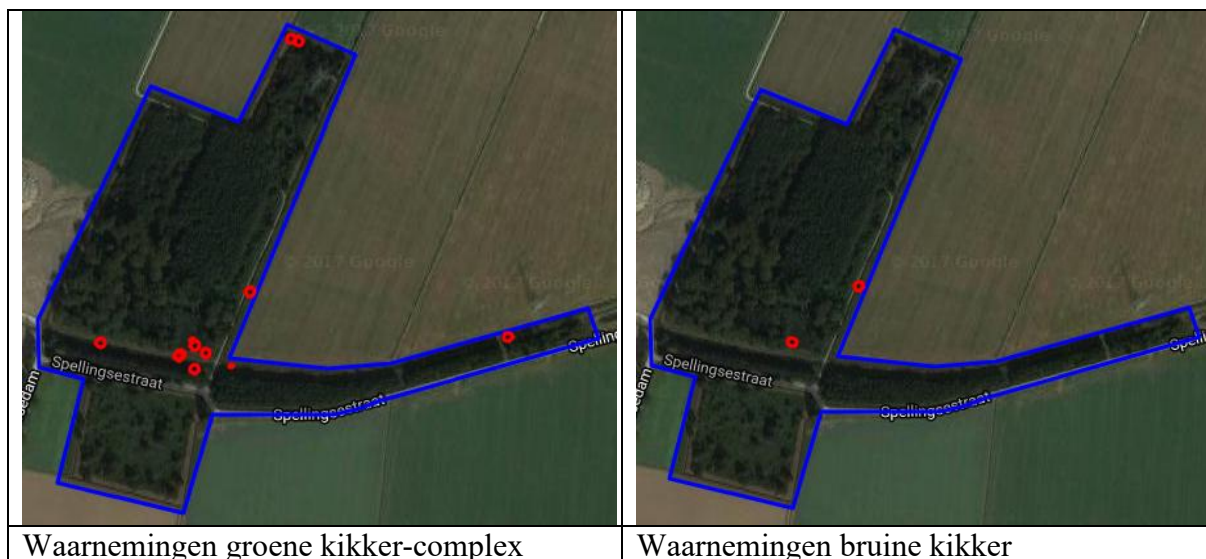

Figuur 14. Zeedijksche Leigraaf in oostelijke richting, vanaf zuidpunt 'nieuwe' fietspad. Rechts de oostelijke boomstrook langs de Spellingsestraat

7 Overige soortgroepen

7.1 Amfibieën

Uitsluitend groene en bruine kikker zijn waargenomen (voornamelijk roepend). De meeste waarnemingen zijn gedaan bij de poel en langs de Zeedijksche Leigraaf. Daarnaast zijn er verspreide waarnemingen (figuur 15). Vóór 2017 zijn gewone pad en kleine watersalamander waargenomen (www.waarneming.nl). Er is niet gericht gezocht naar deze soortgroep.

Figuur 15. Waarnemingen groene en bruine kikker 2017.

Op waarneming.nl staan 3 waarnemingen van gewone pad en 3 waarnemingen van kleine watersalamander, resp. van 2006-2010 en 2006-2012. Het is zeker niet uitgesloten dat deze soorten hier nog steeds voorkomen, maar er is in 2017 niet gericht naar gezocht.

7.2 Paddenstoelen

Er zijn 4 soorten paddenstoelen waargenomen (tabel 9 en figuur 16). Er is niet gericht gezocht naar deze soortgroep.

Paddenstoelen	19-mei	1-sep
Barstende leemhoed	1	
Echte tonderzwam		1
Gewone hertenzwam	12	
Inktzwam spec.		1

Tabel 9. Waargenomen paddenstoelen 2017.

Figuur 16. Linksboven: barstende leemhoet (19 mei), rechtsboven: echte tonderzwam (niet in onderzoeksgebied genomen), linksonder: gewone hertenzwam (19 mei), rechtsonder: inktzwam spec. (1 september).